

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASOCIACIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1969 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3309**

2025 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2024 m. gegužės 22 d. sprendimo Nr. SV-S-1412 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3309 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siekiama aiškiau apibrėžti asocijuotų grupių ir jų narių kolektyvinių interesų formavimo ir atstovavimo šiems interesams teises, teisėkūros subjektams sprendžiant teisinio reguliavimo klausimus, tačiau, siekiant išvengti teisinės kolizijos ir užtikrinti tinkamą siūlomų nuostatų įgyvendinimą praktikoje, siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą pagal toliau pateiktas pastabas ir pasiūlymus:

1. Dėl poreikio nustatyti išimtį asociacijoms ir jų nariams nepagrįstumo

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte įvardytas siūlomo pakeitimo tikslas – siekis aiškiai įtvirtinti asociacijų teisę atstovauti kolektyviniams asociacijos narių interesams darant įtaką teisėkūrai Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo (toliau – LVĮ) nustatyta tvarka ar teisėkūroje dalyvaujant Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – TPI) nustatyta tvarka. Tačiau nėra nurodomos šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo spragos, sukeliančios asociacijų ir jų narių kolektyvinių interesų formavimo ir atstovavimo šiems interesams riziką, kai teisėkūros subjektai sprendžia teisinio reguliavimo klausimus. Be to, teigiama, kad teisinis neaiškumas yra susietas būtent su Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nuostatomis, kurios tariamai nepagrįstai taikomos asociacijų ir jų narių veiksmams teisėkūros procese ir varžo asociacijų teisę atstovauti savo narių kolektyviniams interesams.

Vadovaujantis TPI 5¹ straipsnio 1 dalies nuostatomis, fizinis ar juridinis asmuo, siekiantis daryti įtaką teisėkūrai, gali savanoriškai pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai prašymą būti įrašytas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą. TPI 5¹ straipsnio 5 dalyje yra nustatytos asmens, įrašyto į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą, teisės, kurios aktualios ir Įstatymo projekto požiūriu (savo iniciatyva atlikti teisės aktų, teisės aktų projektų vertinimą, teikti išvadas ir komentarus dėl teisės aktų projektų; aiškinti visuomenei, įtikinėti įstaigas ar kitus teisėkūroje dalyvaujančius subjektus, kad yra tikslinga priimti tam tikrą teisės aktą arba jo nepriimti; teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti rengiamuose susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose dėl teisės aktų projektų ir kt.). Minėtinas ir TPI 7 straipsnis, kuriame nustatytas konsultavimosi su visuomene tikslas – užtikrinti teisėkūros atvirumą, skaidrumą, sužinoti visuomenės nuomonę apie teisinio reguliavimo problemas ir jų sprendimo būdus, sudaryti visuomenei galimybę daryti įtaką teisės akto projekto turiniui, geriau įvertinti numatomo ir galiojančio teisinio reguliavimo teigiamas ir neigiamas pasekmes, jo įgyvendinimo sąnaudas, teikti

pasiūlymus dėl viešai paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio *ex post* vertinimas atliekamas. Pagal LVĮ 2 straipsnio 2 dalį, lobistas – fizinis asmuo, juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padalinys, vykdančys lobistinę veiklą. Lobistinė veikla – fizinio asmens, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinio veiksmai, kuriais siekiama daryti įtaką LVĮ 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, kad lobistinės veiklos užsakovo ar lobistinės veiklos naudotojo interesais būtų priimami arba nepriimami teisės aktai (LVĮ 2 straipsnio 3 dalis). Atsižvelgiant į nurodytas nuostatas, darytina išvada, kad galiojantis teisinis reguliavimas neriboja asmenų teisės dalyvauti ir daryti įtaką teisėkūrai. Tačiau tai turi būti daroma laikantis TPĮ ir LVĮ reikalavimų.

Pažymėtina, kad iš Įstatymo projekto nuostatų ir jo aiškinamojo rašto nėra aišku, kurie iš pirmiau nurodytų lobistinės veiklos arba konsultavimosi su visuomene procedūros pagal TPĮ veiksmų gali būti nesuderinami su Konkurencijos įstatymo nuostatomis ar, pavyzdžiui, jo II skyriuje išvardytais ūkio subjektų konkurenciją ribojančiais veiksmais ir jų draudimu, t. y. su konkurenciją ribojančių susitarimų draudimu, draudimu piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi, koncentracijos vykdymui keliamais reikalavimais, ar III skyriuje nustatytu nesąžiningos konkurencijos vykdymo draudimu. Pažymėtina, kad asociacijų ir (ar) jų narių įtaka teisėkūrai LVĮ nustatyta tvarka arba konsultavimasis su visuomene TPĮ nustatyta tvarka niekaip nėra susiję su Konkurencijos įstatymo taikymo paskirtimi ir apimtimi ir šio įstatymo II ir III skyriuose išvardytais konkurenciją ribojančiais bei nesąžiningos konkurencijos veiksmais. Konkurencijos įstatymo nuostatos neriboja ūkio subjektams atstovaujančių asociacijų, šios asociacijos dalyvauja teisėkūros procesuose ir teikia savo pasiūlymus. Konkurencijos teisės reikalavimų pažeidimų atsiranda tik tuomet, kai bendru asociacijų ir jų narių dalyvavimu teisėkūros procesuose siekiama pridengti konkurenciją ribojančius bei nesąžiningos konkurencijos veiksmus, žalingus valstybei ir vartotojams.

Pažymėtina, kad TPĮ 3 straipsnio 2 dalyje yra nustatyti šie principai: teisėkūros tikslingumo principas (1 punktas), kuris reiškia, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tokiu atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis; proporcingumo principas (2 punktas), kuris reikalauja, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės sudarytų kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržytų teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti; efektyvumo principas (5 punktas), kuris reiškia, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leidiančios pasiekti priemonės. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nėra pateikiama pagrindžiančios informacijos apie tai, kad asociacijoms ir jų nariams trukdoma dalyvauti teisėkūros procese, ar apibrėžiamas problemos mastas, sisteminės priežastys, kurios leistų daryti išvadą, kad Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas yra būtinas. Sprendimas asociacijų ir jų narių veiklai teisėkūros procese taikyti išimti ir tokio reguliavimo reikalingumas bei pasirinktas būdas pirmiausia turėtų būti pagrįstas realia teisinės padėties analize, įvertinus netinkamos veiklos praktikos paplitimą. Taip pat nenurodoma, kaip siūlomas reguliavimas užtikrins ne tik asociacijų ir jų narių teisių apsaugą, bet ir kitų ūkio subjektų, kurie nėra asociacijų nariai, tačiau taip pat dalyvauja teisėkūros procese, lygias teises dalyvauti teisėkūroje. Nėra pateikta argumentų ir duomenų, ar siūlomas reglamentavimas, priešingai, nesudarytų galimybės ūkio subjektams, prisidengiant asociacijų veikla ir teisėkūros procesais, atlikti konkurenciją ribojančius

ir nesąžiningos konkurencijos veiksmus, nepatiriant jokios rizikos sulaukti teisinės atsakomybės, ar nepatirtų žalos vartotojai ir nenukentėtų viešųjų finansų sektorius.

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nėra informacijos apie jokiais kitas svarstytas problemos sprendimo alternatyvas, nenurodytos priežastys, kodėl tinkamiausia priemonė yra būtent Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas.

2. Dėl Įstatymo projektu siūlomo reguliavimo prieštaravimo Europos Sąjungos teisei

Europos Sąjungos konkurencijos teisė yra išimtinės Europos Sąjungos kompetencijos dalis, todėl konkurencijos teisės reikalavimų taikymui siūlomu reguliavimu asociacijų ar jų narių veiksmams, kuriais siekiama daryti įtaką, kad būtų priimami arba nepriimami teisės aktai, kaip tai nustatyta LVI, arba kurie atliekami konsultuojantis su visuomene, kaip tai nustatyta TPI, nustatoma išimtis netaikyti konkurencijos teisės reikalavimų prieštarautų Europos Sąjungos teisės reikalavimams. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnis draudžia sudaryti įvairių formų konkurenciją ribojančius susitarimus ir suderintus veiksmus, įskaitant ir tuos, kurie yra sudaryti asociacijos sprendimo forma. Šiame kontekste minėtina teismų praktika. Pavyzdžiui, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) 2018 m. sausio 23 d. sprendime byloje Nr. C-179/16 *F. Hoffmann-La Roche e.a.* yra išaiškinęs, kad SESV 101 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad dviejų įmonių, prekiaujančių dviem konkuruojančiais vaistais, kartelis dėl informacijos apie vieno iš šių vaistų naudojimo gydant leidime prekiauti nenurodytas ligas šalutinį poveikį skleidimo Europos vaistų agentūrai, sveikatos priežiūros specialistams ir visuomenei, atsižvelgiant į mokslo žinių šioje srityje nepakankamumą ir siekiant sumažinti tokio naudojimo konkurencinį spaudimą kitam vaistui, yra konkurencijos ribojimas „dėl tikslo“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Kaip matyti iš šio ESTT sprendimo, neverta įrodinėti konkretaus poveikio rinkai tuo atveju, kai kelios įmonės, be kita ko, susitaria teikti suderintą neobjektyvią informaciją apie produktą sprendimą priimančiai institucijai, siekdamos, kad institucija priimtų sprendimą, dėl kurio šis produktas būtų išstumtas iš rinkos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje taip pat yra nagrinėjęs įmonių konkurenciją „pagal tikslą“ ribojantį susitarimą, kuris pasireiškė konkurentų suderintų duomenų dėl prekių savikainos teikimu kainą nustatančiai valstybės institucijai, t. y. ūkio subjektams dalyvaujant teisės akto priėmimo procese. LVAT (2012 m. gegužės 17 d. nutartyje adm. byloje Nr. A⁵²⁰-1301/2012, VLK prieš SAM, UAB „Idemus“ ir kt. prieš Konkurencijos tarybą) nurodė, kad pareiškėjų (ūkio subjektų) susitarimais dėl bendrų duomenų bazinės OTP (ortopedijos techninės priemonės) kainos nustatymui teikimo buvo padaryta įtaka ūkio subjektų kainodaros procesui, nes bendros kainų struktūros nustatymu nagrinėjamos ortopedijos įmonės prarado galimybę konkuruoti nustatant kainą. Padaryto pažeidimo esmė yra ta, kad, susitariant dėl vienodos OTP savikainos, teiktinos VLK turint tikslą nustatyti bazinę (arba, kitaip tariant, atitinkamoje rinkoje atsirasiančią) kainą, skaičiavimo struktūros, buvo iš anksto planuojamas pakankami aiškus konkurencijos rezultatas.

Atitinkamai minėti teismų praktikos pavyzdžiai rodo, kad įmonių ir (ar) jų asociacijų veiksmai gali pažeisti SESV 101 straipsnio reikalavimus ir tais atvejais, kai draudžiami susitarimai ar suderinti veiksmai yra atliekami priimant teisės aktus, todėl Įstatymo projektu siūloma konkurencijos teisės taikymo išimtis atskiriems subjektams vien tik dėl jų dalyvavimo teisėkūroje prieštarautų ES teisės reikalavimams. Pagal minėto SESV 101 straipsnio nuostatą visiems ūkio subjektams, įskaitant ir asociacijas bei jų narius, be išimčių yra taikomi nustatyti draudimai.

2023 m. liepos 17 d. Europos Komisijos komunikatu (C/2023/4752 final) patvirtintose Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairėse (toliau – Komisijos gairės) paaiškinta, kad SESV 101 straipsnis taikomas įmonėms ir įmonių asociacijoms, nes jo tikslas – užtikrinti, kad įmonės nesinaudotų horizontaliais bendradarbiavimo susitarimais, siekdamos užkirsti kelią konkurencijai vidaus rinkoje, ją apriboti ar iškreipti, taip galiausiai padarydamos žalą vartotojams.

Todėl pažymėtina, kad asociacijų sprendimai, kurie yra priimami vykstant lobizmo ir (ar) konsultavimosi su visuomene procesams, patenka į SESV 101 straipsnio reglamentavimo sritį. Komisijos gairėse akcentuojama, kad problemų nekelia situacijos, kai asociacijos, dalyvaudamos teisėkūroje, remiasi bendro pobūdžio informacija (pavyzdžiui, aptaria, kad didėja rinkos kainos), bet jeigu asociacijos ir jų nariai dalijasi individualia savo informacija ar veikimo rinkoje planais (kaip tokie procesai paveikia kiekvieną įmonę, jos kaštus, kokias kainas ji taikys ir pan.), tuomet tokie asociacijų ir jų narių suderinti veiksmai bei asociacijų priimti sprendimai yra priskirtini prie draudžiamų susitarimų ir suderintų veiksmų. Taigi tai, ar konkrečiais asociacijos ir jų narių veiksmais buvo ribojama konkurencija, turi būti vertinama kiekvienu atveju individualiai.

Minėtina, kad įgyvendinant Europos Sąjungos konkurencijos teisę yra nustatytas Europos Komisijos ir valstybių narių konkurencijos institucijų bendradarbiavimas, kurį vykdydamos ir vadovaudamosi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento [\(EB\) Nr. 1/2003](#) dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo su visais pakeitimais 12 straipsniu, Europos Komisija ir valstybių narių konkurencijos institucijos turi teisę, siekdamos taikyti SESV 101 ir 102 straipsnius, teikti viena kitai ir naudoti kaip įrodymą bet kurį faktais patvirtintą ar teisės dalyką, įskaitant konfidencialią informaciją.

Įstatymo projektu teikiamas pasiūlymas nustatyti išimtį asociacijoms ir jų nariams netaikyti Konkurencijos įstatymo reikalavimų netikslingas net ir dėl to, kad Europos Komisijai ir valstybių narių konkurencijos institucijoms keičiantis informacija bei įrodymais, renkama tiriant konkurencijos teisės pažeidimus, gali būti keičiamasi ir tokia informacija, kuri, nepaisant to, ar bus laikoma komercine ūkine veikla, ar ne, apims ir fizinių asmenų, juridinių asmenų, įskaitant ir asociacijas ar jų narius, veiksmus, atliekamus konsultavimosi su visuomene metu ir atitinkančius konsultavimosi su visuomene tikslus ar kuriais siekiama daryti įtaką, kad būtų priimami arba nepriimami teisės aktai, kaip tai nustatyta LVI.

3. Dėl Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo nesuderinamumo antikorupciniu požiūriu

Įstatymo projektu siūlomu teisiniu reguliavimu būtų sudaromos išskirtinės sąlygos vienai juridinių asmenų kategorijai (asociacijoms) ir (ar) jų nariams. Atitinkamai asociacijoms ir (ar) jų nariams vykdant lobistinę veiklą arba dalyvaujant konsultavimosi su visuomene veikloje būtų sudaromos išskirtinės sąlygos išvengti Konkurencijos įstatymo taikymo, kai kitiems ūkio subjektams analogiškais sąlygomis tokia pati Konkurencijos įstatymo taikymo išimtis nenustatoma. Toks nepagrįstas išskirtinių sąlygų sudarymas vienai asmenų grupei laikomas korupcijos rizikos veiksniu.

Įstatymo projektu siūlomu teisiniu reguliavimu nepagrįstai išplečiamas subjektų, kuriems Konkurencijos įstatymas nebūtų taikomas, ratas. Siūlomais pakeitimais numatoma galimybė netaikyti Konkurencijos įstatymo ne tik asociacijoms, bet ir jų nariams. Tačiau Įstatymo projekte nėra nustatyta, kad asociacijos narys lobistinę veiklą privalo vykdyti arba dalyvauti konsultavimosi su visuomene veikloje tik veikdamas asociacijos interesais, todėl kiekvienas į asociaciją įstojęs fizinis ar juridinis

asmuo (įskaitant tuos ūkio subjektus, dėl kurių veiklos yra atliekama Konkurencijos tarybos priežiūra) įgytų teisę daryti įtaką konkurencijos srities teisėkūros procesams, kurių rezultatai gali būti palankūs tik šiam konkrečiam subjektui. Tokia įtaka teisėkūros procesams būtų grindžiama (pridengiama) lobistinės veiklos vykdymu ar dalyvavimu konsultavimosi su visuomene veikloje, nors būtų siekiama išvengti Konkurencijos įstatymo taikymo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad LVĮ, TPĮ ir Konkurencijos įstatyme yra įtvirtintos įvairios atsakomybės už pažeidimus ribos. Tai gali paskatinti asociacijas ir (ar) jų narius siekti išvengti būtent Konkurencijos įstatymo taikymo, nustatančio griežčiausią atsakomybę už pažeidimus ir didžiausias galimas skirti baudas. Todėl siūloma Konkurencijos įstatymo taikymo asociacijoms ir jų nariams išimtis gali paskatinti asociacijų ir (ar) pavienių jos narių bandymus, prisidengiant lobistinės veiklos vykdymu ar dalyvavimu konsultavimosi su visuomene veikloje, išvengti atsakomybės už galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus. Be to, asociacijų įsteigimo tvarka nėra sudėtinga, todėl galima prielaida, kad asociacijos būtų specialiai steigiamos siekiant pirmiau minėto tikslo – išvengti atsakomybės už galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus.

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad „dėl šiuo metu esančios teisinio aiškumo stokos kyla rizika, kad asocijuotų grupių ir jų narių kolektyvinių interesų formavimas ir atstovavimas atitinkamiems teisėkūros subjektams, sprendžiant dėl teisinio reguliavimo, gali būti nepagrįstai ribojamas“, tačiau Konkurencijos įstatymo (ar kurio nors kito įstatymo, nustatančio ūkio subjektų atsakomybę) taikymas gali riboti asociacijos ir jų narių veiklos pagal LVĮ ir TPĮ vykdymą. Vis dėlto sąžiningas subjektų veikimas LVĮ ir TPĮ nustatyta tvarka niekaip negali suvaržyti asociacijų teisės atstovauti savo narių interesams arba koku nors būdu lemti nepagrįsto Konkurencijos įstatymo taikymo.

4. Dėl poveikio konkurencijai vertinimo neatlikimo

Pažymėtina ir tai, kad Įstatymo projekto rengėjai neatliko siūlomo nustatyti reglamentavimo poveikio konkurencijai vertinimo, neįvertino jo būtinumo ir proporcingumo siekiamiems tikslams. Primintina, kad teisės akto projekto rengėjas privalo atlikti teisės akto projekto poveikio konkurencijai vertinimą, kaip nustatyta Konkurencijos įstatymo 4¹ straipsnio 1 dalies 21 ir 22 punktuose, kai teisės akto projektu suteikiamas išskirtinis statusas tam tikriems ūkio subjektams, jų grupėms ar jų vykdomiems projektams, ar kitais atvejais, kai rengiamu teisės aktu numatomas teisinis reguliavimas gali paveikti konkurenciją.

5. Dėl alternatyvaus pasiūlymo

Įvertinant 1–4 punktuose pateiktus argumentus, siūlytina atsisakyti Įstatymo projektu siūlomų nuostatų.

Pagal esamą teisinį reguliavimą atskiriems asmenims, įrašytiems į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą pagal TPĮ ar įrašytiems į lobistų sąrašą pagal LVĮ, yra įtvirtintos teisės ir pareigos, t. y. šiems asmenims, įskaitant ir asociacijas, jau yra nustatytos garantijos, susijusios su jų dalyvavimu teisėkūroje. Tačiau siekiant atliepti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytą Įstatymo projekto siekį, kad asociacijos, atstovaudamos kolektyviniam interesui ir išsakydamos kolektyvinę savo narių poziciją dėl esamo, planuojamo, keičiamo ar panaikinamo teisinio reguliavimo, taip pat turėtų nustatytas aiškiau apibrėžtas garantijas, įtvirtintas asociacijų veiklą reguliuojančiame įstatyme, tuomet, kai teisėkūros subjektai, konsultuojantis su visuomene, kviečia asociacijas ir jų narius išsakyti savo poziciją ar teikti duomenis sprendžiant teisinio reguliavimo klausimus, taip pat įgyvendinant Devynioliktosios

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai buvo pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 18 punktą, kuriame nustatytas siekis puoselėti valstybės institucijų ir verslo bendruomenės dialogą, siūlytina tobulinti esamą reguliavimą – papildyti Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 14 straipsnį, reguliuojantį asociacijos veiklos garantijas, naujomis 2 ir 3 dalimis siekiant asociacijoms ar (ir) jų nariams užtikrinti, kad jie nebus persekiojami ir traukiami atsakomybėn už konkurencijos teisės normų pažeidimus tik dėl to, kad dalyvavo konsultuojantis su visuomene TPI 7 straipsnio tikslais, taip pat iš asociacijų, konsultuojantis su visuomene TPI 7 straipsnio nustatyta tvarka, nebus reikalaujama tokios informacijos ar duomenų, kurių centralizuotas surinkimas ir atskleidimas galėtų būti vertinamas kaip nesuderinamas su konkurencijos teisės normomis. Tokių garantijų, kurias siūloma nustatyti naujose Asociacijų įstatymo 14 straipsnio dalyse, pagal esamą reglamentavimą nėra. Siūlomos nuostatos užtikrintų atvirą ir skaidrią teisėkūrą, t. y. padėtų išvengti situacijų, kai viešojo administravimo subjektai, konsultuodamiesi su visuomene TPI nustatyta tvarka, vengtų prašyti asociacijų tam tikrų duomenų, bet kartu užtikrintų ir viešojo administravimo subjektų reikalavimų pagrįstumą. Siūlomos nuostatos įvardytų papildomą asociacijų ir (ar) jos narių veiklos garantiją, kuri, atsižvelgiant į teisėkūros efektyvumo ir aiškumo principus, užtikrins asocijuotų grupių ir jų narių dalyvavimą konsultuojantis su visuomene TPI 7 straipsnio tikslais be nepagrįsto asociacijų ir jų narių persekiojimo ar traukimo atsakomybėn, t. y. tam reikės įrodymų, kad teisėkūros proceso metu buvo atlikti tam tikri asociacijų ir (ar) jų narių draudžiami įvairių formų konkurenciją ribojantys susitarimai ar suderinti veiksmai.

Atitinkamai siūlytina papildyti Asociacijų apsaugos įstatymo 14 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„14 straipsnis. Asociacijos veiklos garantijos

1. Valstybės ir savivaldybių institucijoms ir pareigūnams įstatymų nenustatytais atvejais ir tvarka, politinėms partijoms ir politinėms organizacijoms, kitoms organizacijoms ir asmenims draudžiama kištis į asociacijos veiklą ir į jos vidaus reikalus.

2. Asociacijos ir (ar) jos narių dalyvavimo konsultuojantis su visuomene Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnio nustatyta tvarka faktas negali būti laikomas pakankamu pagrindu asociacijos ir (ar) jos narių persekiojimui ir (ar) traukimui atsakomybėn už konkurencijos teisės normų pažeidimus.

3. Viešojo administravimo subjektai, turintys viešojo administravimo įgaliojimus vykdyti administracinį reglamentavimą, konsultuodamiesi su visuomene Teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnio nustatyta tvarka, iš asociacijų negali reikalauti informacijos ar duomenų, kurių centralizuotas surinkimas ir atskleidimas galėtų būti vertinamas kaip nesuderinamas su konkurencijos teisės normomis. Šioje dalyje vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.“

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras